

Notat

2 – 2026

www.MidNat.no

Utbedring av sandsvalelokaliteter i Snilldal grustak, Orkland kommune 2026

Jørulf Vullum

Utbedring av sandsvalelokaliteter i Snilldal grustak, Orkland kommune 2026

Jørulf Vullum

Vullum, J. (2026). Utbedring av sandsvalelokaliteter i Snilldal grustak, Orkland kommune 2026.
MidNat Notat 2-2026: Midtnorsk Naturundersøkelse. 7s.

© Midtnorsk Naturundersøkelse AS

E-post: jorulf.vullum@midnat.no

Publikasjonstype: Elektronisk dokument

ISBN: 978-82-94255-01-6

Bilder/foto: Hvis ikke annet er oppgitt: ©Midtnorsk Naturundersøkelse AS

Forsidebilde: Oversiktsbilde over Snilldal grustak

Midtnorsk Naturundersøkelse AS

Hellandsjøveien 635A, 7200 Kyrksæterøra

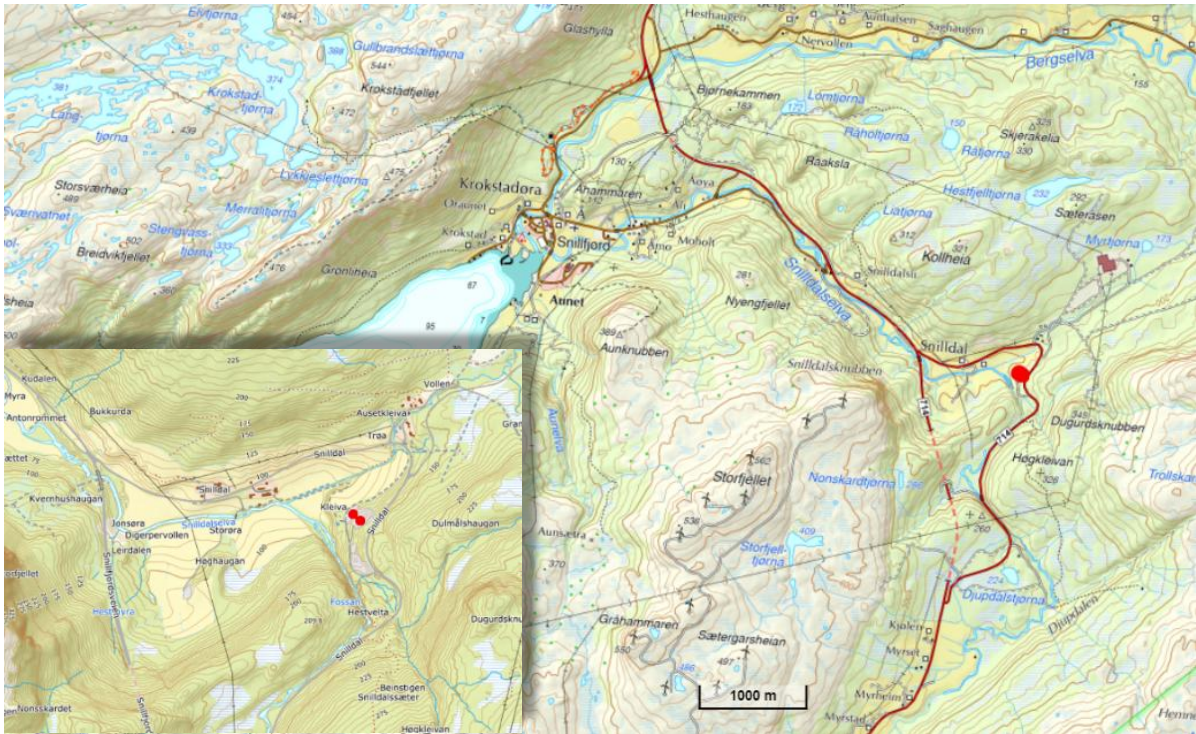
www.MidNat.no

Innhold

Innhold	iii
Innledning	4
Metode.....	5
Resultat	5
Litteratur	8

Innledning

Midtnorsk Naturundersøkelse AS har siden 2023 gjennomført tiltak for å ivareta hekkeplassen til en sandsvalekoloni Snilldal Grustak i Orkland kommune, samt en erstatningslokalitet like i nærheten (Figur 1; Vullum, 2023, 2024, 2025).

Figur 1. De to sandsvalelokalitetene i Snilldal ligger tett ved hverandre øst for Krokstadøra i Orkland kommune. Kartgrunnlag fra Kartverket. Figuren er hentet fra Vullum 2023.

All registrert sandsvalehekkning i Snilldal grustak har de siste årene blitt gjort på lokalitet «øvre platå». «Nedre platå» har blitt opprettholdt som en reserve-/ erstatningslokalitet i tilfelle uønskede hendelser skulle ramme den aktive hekkekolonien.

Også i 2026 ble det gjennomført vedlikehold for å opprettholde denne sandsvalekolonien. Prosjektet ble finansiert med midler fra Statsforvalteren i Trøndelag. Pga. redusert tildeling av tilskudd utgår årets oppfølgingsbesøk på lokaliteten. Effekten av årets tiltak vil dermed ikke bli registrert.

Metode

Fasadene ble som tidligere år utbedret ved bruk av håndredskap som spade og krafse. Målet var å få til mest mulig loddrette sandfasader og tilstrekkelig predatorsikker høyde. Alt arbeid på lokalitet ble utført i april, før hekkesesongen 2026.

Resultat

Innledningsvis ble det fjernet noen mindre trær som hadde etablert seg foran fasadene. Det har gjennom vinteren rast ut mye sand på begge lokalitetene. På hekkelokaliteten «øvre platå» har ei stor, tung overhengende rot over flere år blitt betydelig undergravd (Figur 2). Denne ble i år fjernet, og sandfasaden under ble utbedret. Det er derfor ikke lenger en fare for at vekten av rota presser den ned slik at den kan dekke for aktive reirhull. Den restaurerte sandfasaden ble ca. 12m lang og varierende mellom 2 og 3m høy (Figur 3).

Figur 2. Den overhengende rota stod i fare for å legge seg ned foran aktive hekkeplasser, og ble derfor fjernet.

Figur 3. Snilldal grustak, øvre platå, før (øverst) og etter (nederst) tiltak.

På reserve-/erstatningslokaliteten «nedre platå» ble den tidligere delen av den vedlikeholdte fasaden utbedret. Overhengende torv og utrast sand ble fjernet slik at den aktuelle hekkefasaden ble ca. 8m lang og ca. 2-2,5m høy

Figur 4. Snilldal grustak, nedre platå, før (øverst) og etter (nederst) tiltak.

Litteratur

Vullum, J. (2023). *Utbedring av sandsvalelokaliteter i Snilldal grustak, Orkland kommune 2023.*

MidNat Rapport 2-2023.

Vullum, J. (2024). *Utbedring av sandsvalelokaliteter i Snilldal grustak, Orkland kommune 2024.*

MidNat notat 3-2024. 9s.

Vullum, J. (2025). *Utbedring av sandsvalelokaliteter i Snilldal grustak, Orkland kommune 2025.*

MidNat Rapport 4-2025 9s.